بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مطالعات و مقررات بانکی

دستورالعمل اعطای جوایز به سپرده‌های قرض‌الحسنه پس‌انداز (ریالی ـ ارزی)

دی ماه ۱۳۹۵

«بسمه تعالی»

دستورالعمل اعطای جوایز به سپرده‌های قرض‌الحسنه پس‌انداز (ریالی ـ ارزی)

ماده ۱ـ تعاریف

گستره تعاریف ذیل محدود به این دستورالعمل است.

- **بانک مرکزی:** بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.
- **مؤسسه اعتباری:** بانک دولتی و غیردولتی و یا مؤسسه اعتباری غیربانکی که تحت عناوین مذکور از بانک مرکزی مجوز فعالیت دریافت داشته و تحت نظارت آن بانک قرار دارند.
- **تاریخ آخرین مهلت:** تاریخی است که توسط مؤسسه اعتباری به عنوان آخرین فرصت افتتاح حساب یا تکمیل موجودی برای شرکت در قرعه‌کشی اعلام می‌شود.
- **دوره قرعه‌کشی:** فاصله زمانی بین "آخرین مهلت" قرعه‌کشی دوره قبل و "آخرین مهلت" قرعه‌کشی دوره جاری.
- **حداقل موجودی:** حداقل مبلغی که برای شرکت در قرعه‌کشی باید در حساب سپرده گذار وجود داشته باشد و میزان آن توسط مؤسسه اعتباری و عنداللزوم بانک مرکزی تعیین می‌گردد.
- **هیأت نظارت:** هیأت نظارت بر قرعه‌کشی جوایز قرض‌الحسنه موضوع ماده ۱۴ این دستورالعمل.
- **دستورالعمل:** دستورالعمل اعطای جوایز به سپرده‌های قرض‌الحسنه پس‌انداز (ریالی ـ ارزی).

ماده ۲ـ به منظور جذب و تجهیز سپرده‌های قرض‌الحسنه پس‌انداز، مؤسسات اعتباری منحصراً بر اساس ضوابط مقرر در این دستورالعمل، می‌توانند مبادرت به اعطای جوایز به سپرده‌های قرض‌الحسنه پس‌انداز نمایند.

تبصره ۱ـ نحوه اعطای جوایز به صاحبان حساب قرض‌الحسنه پس‌انداز به صورت قرعه‌کشی می‌باشد.

تبصره ۲ـ روش انجام قرعه‌کشی توسط هر مؤسسه اعتباری، باید در چارچوب مفاد این دستورالعمل تعیین شود.

تبصره ۳ـ قرعه‌کشی حساب‌های قرض‌الحسنه پس‌انداز مؤسسات اعتباری با هماهنگی بانک مرکزی و به طور هم زمان و حداکثر مابین ماه‌های شهریور و مهر در کلیه مؤسسات اعتباری انجام می‌شود.

ماده ۳ـ حداکثر مبلغی که در هر دوره توسط هر مؤسسه اعتباری می‌تواند برای اعطای جوایز به صاحبان سپرده‌های قرض‌الحسنه پس‌انداز اختصاص یابد معادل ۲٪ متوسط حجم سپرده‌های مذکور در همان دوره می‌باشد.

تبصره ۱ـ مبلغ (بودجه) جوایز در هر قرعه‌کشی با استفاده از رابطه ذیل بدست می‌آید:

$$\text{مبلغ (بودجه) جوایز برای هر دوره} = \text{متوسط حجم سپرده ماه‌های دوره} \times \frac{\text{تعداد ماه‌های دوره}}{۱۲} * ٪ ۲$$

تبصره ۲ـ متوسط حجم سپرده‌های قرض‌الحسنه پس‌انداز در هر دوره از تقسیم مجموع مانده سپرده‌های مذکور در پایان هر ماه دوره به تعداد ماه‌های دوره بدست می‌آید.

تبصره ۳ـ چنانچه تاریخ آخرین مهلت، روز آخر ماه نباشد، مانده آن ماه در محاسبات دوره بعد منظور می‌گردد. در هر صورت یک ماه نباید در محاسبات دو دوره متوالی منظور شود.

تبصره۴ ـ بودجه جوایز قرعه کشی قرض الحسنه پس انداز باید از محل درآمدهای مؤسسه اعتباری(منافع سهامداران)تأمین گردد.

ماده ۴ـ مؤسسه اعتباری در هر سال می‌تواند حداکثر به میزان ۱۰ درصد از بودجه جوایز ذکر شده در ماده ۳ را برای تبلیغات قرض‌الحسنه، امور فرهنگی، مطالعاتی و تبلیغاتی در جهت ارتقاء فرهنگ بانکداری اسلامی، امور عام‌المنفعه و پاداش کارکنان به شرح ذیل اختصاص دهد:

الف- حداکثر ۲ درصد برای هزینه تبلیغات جهت جذب و تجهیز سپرده‌های قرض‌الحسنه پس‌انداز؛

ب- حداکثر ۵ درصد جهت امور عام‌المنفعه به منظور مصرف در امور فرهنگی، آموزشی، بهداشتی، ورزشی و با اولویت مناطق محروم کشور؛

پ- حداکثر ۳ درصد برای پاداش کارکنان مؤسسه اعتباری.

تبصره ــ در هر حال، میزان پاداش پرداختی به هر یک از کارکنان موضوع بند (پ) این ماده نباید از متوسط حقوق و مزایای مستمر ماهیانه دریافتی وی در سال مالی گذشته بیشتر باشد.*

ماده ۵ــ جوایز مربوط به هر دوره با توجه به مفاد مواد ۸ و۹ این دستورالعمل، به دارندگان حساب‌های واجد شرایط همان دوره تعلق می‌گیرد.

ماده ۶ــ انواع جوایز قابل اعطاء به سپرده‌های قرض‌الحسنه پس‌انداز، به شرح ذیل تعیین می‌گردد:

الف- کمک هزینه خرید واحد مسکونی؛

ب- کمک هزینه سفر عمره، تمتع و عتبات عالیات؛

پ- کمک هزینه تحصیلی برای یک مقطع؛

ت- صنایع دستی ساخت صنعتگران داخلی و یا کمک هزینه خرید آن؛

ث- خودرو ساخت داخل یاکمک هزینه خرید آن؛

ج- سکه طلا و پول نقد؛

چ- لوازم خانگی تولید داخل و یا کمک هزینه خرید آن.

تبصره ۱ــ حداکثر میزان هر یک از جوایز اعطائی اعم از نقدی و یا غیرنقدی به یک فرد در هر دوره یک میلیارد ریال* تعیین می‌شود.این میزان در سالهای بعدی توسط بانک مرکزی تعیین می‌گردد.

تبصره ۲ــ انواع جوایز پیش بینی شده در بندهای ت، ث، ج و چ باید از نظر مبلغ، معین و از نظر نوع، مشخص و عین آن موجود بوده و قبل از اعلام رسمی و انجام تبلیغات با رعایت ماده ۳ این دستورالعمل تعیین و به هیأت نظارت اعلام گردد.

* موضوع بند (۳) بیست و پنجمین صورت‌جلسه مورخ ۱۳۹۵/۹/۲۱ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری؛

ماده ۷ ــ توزیع جوایز باید به ترتیبی انجام شود که حداقل ۱۰ درصد از تعداد صاحبان حساب‌های قرض‌الحسنه پس‌انداز واجد شرایط را در بر گیرد.

ماده ۸ــ شرکت در قرعه‌کشی جوایز حساب‌های قرض‌الحسنه پس‌انداز منوط به مفتوح بودن حساب و داشتن حداقل موجودی است. چنانچه قرعه به حسابی اصابت نمود که از نظر مبلغ، کافی ولی از لحاظ مدت طی دوره قرعه‌کشی به حد تعیین شده نرسیده باشد اعطای جایزه منوط به حصول شرایط از نظر مدت خواهد بود. در هر صورت شرط اعطای جایزه، حفظ حداقل موجودی طی ۳ ماه یا ۹۰ روز متوالی در طی دوره یا از زمان آخرین مهلت افتتاح حساب یا تکمیل موجودی خواهد بود.

ماده ۹ــ اعطای بیش از یک جایزه به دارنده چند حساب قرض‌الحسنه پس‌انداز در یک مؤسسه اعتباری در هر قرعه‌کشی ممنوع است. در صورت تعلق چند جایزه به حساب‌های یک سپرده‌گذار در یک مؤسسه اعتباری، فقط ارزنده‌ترین جایزه به او تعلق خواهد گرفت.

ماده ۱۰ــ در مورد آن گروه از برندگان جوایز غیر نقدی که مجهول‌المکان یا متوفی بوده یا امکان دسترسی به آنها یا وراث آنها پس از پیگیری‌های لازم وجود نداشته باشد و یا به موقع برای دریافت جایزه خود مراجعه ننمایند، مؤسسه اعتباری مجاز است حداکثر ظرف مدت شش ماه پس از تاریخ انجام قرعه‌کشی، نسبت به فروش جوایز غیر نقدی اقدام و وجوه مربوطه را به حساب ذینفع واریز نماید.

ماده ۱۱ــ هزینه جوایز در سرفصل جداگانه در دفاتر کل مؤسسه اعتباری تحت عنوان "حساب هزینه جوایز سپرده‌های قرض‌الحسنه پس‌انداز" ثبت می‌گردد.

ماده۱۲ــ مؤسسه اعتباری موظف است به منظور انجام هماهنگی‌های لازم، یک ماه قبل از زمان برگزاری مراسم قرعه‌کشی، کتبا" از اعضای هیأت نظارت جهت حضور در جلسه مقدماتی دعوت به عمل آورند.

ماده ۱۳ـ مؤسسه اعتباری موظف است پس از انجام قرعه‌کشی و تایید هیأت نظـارت، حـداکثر ظـرف هفت روز کاری نتایج را کتبا" به اطلاع هر یک از برندگان جوایز ارزنده رسانیده و در خصوص اسامی سایر برندگان، به نحو مناسب اطلاع‌رسانی نماید.

ماده۱۴ـ ترکیب اعضای هیأت نظارت به شرح ذیل تعیین می‌گردد:

۱ـ نمایندگان بانک مرکزی (یک نفر از حوزه نظارت و یک نفر از حوزه فناوری اطلاعات)؛

۲ـ نماینده دادستانی کل کشور؛

۳ـ نماینده وزارت امور اقتصادی و دارایی (اداره کل امور اقتصـادی و دارایـی در اسـتان‌هـا) در خصوص مؤسسات اعتباری دولتی.

تبصره ـ حضور مدیر عامل یا یکی از اعضاء هیأت مدیره مؤسسه اعتباری به عنوان ناظر در مراسم قرعه‌کشی الزامی است.

ماده۱۵ـ مؤسسه اعتباری موظف است به منظور آگاهی و جلب اعتماد عموم نسـبت بـه صـحت جریـان قرعه‌کشی و اعطای جوایز، تبلیغات در رسانه‌های عمومی و یا سـایر روش‌هـای تبلیغـاتی را شفاف و بدون ابهام انجام دهد.

تبصره ـ مؤسسه اعتباری باید مقررات و روش‌های اجرایی امور مربوطه را منتشر و بین کلیه شعب توزیع نماید. مقررات و روش انجام قرعه‌کشی موضوع ماده ۸ و نیـز مفـاد مـاده ۱۰ ایـن دستورالعمل باید در دفترچه‌های حساب قرض‌الحسنه پس‌اندازدرج گردد.

ماده۱۶ـ بانک مرکزی موظف است موضوع ساماندهی تبلیغات قرض الحسنه درمؤسسـات اعتبـاری را ظرف مدت سه ماه پس از ابلاغ این دستورالعمل تهیه و پس از تائید رئـیس کـل بانـک مرکـزی بـه مؤسسات اعتباری ابلاغ نماید.

این دستور العمل در ۱۶ماده و ۱۲ تبصره در یک‌هزار و یکصد و بیست و سومین جلسه مورخ ۱۳۹۵/۶/۱۶ به تصویب شورای پول و اعتبار رسید. از تاریخ ابلاغ این مصوبه، کلیه مصوبات قبلی این شورا درخصوص اعطای جوایز به سپرده‌های قرض‌الحسنه پس‌انداز، کان لم یکـن تلقی می‌گردد.